

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda M. K., predsjednice vijeća, mr.sc. I. K. i E. Č. T., članova vijeća, te više sudske savjetnice M. Z., zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja X., M., koje zastupaju punomoćnici T. T. i M. P., odvjetnici iz Odvjetničkog društva Ž. d.o.o., Z., protiv rješenja tužene Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, Miramarska 24b. Zagreb, klasa: UP/I- 034-01/11-01/1, urbroj: 326-116-11-1 od 24. ožujka 2011., radi trgovine dionicama od strane obveznih mirovinskih fondova, u nejavnoj sjednici vijeća održanoj 31. ožujka 2015.

p r e s u d i o j e

Tužba se odbija.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženog tijela odbijen je prigovor tužitelja izjavljen protiv obavijesti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, klasa: 451-04/10-23/18, urbroj: 383-321-10-5 od 17. prosinca 2010. godine.

Tužitelj je dana 25. veljače 2011. ovom Sudu podnio tužbu radi nedonošenja odluke povodom njegovog prigovora izjavljenog protiv obavijesti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga Republike Hrvatske od 17. prosinca 2010. navodeći daje tuženo tijelo bilo **dužno u roku od 8 dana a sukladno odredbi članka 122. stavka 3. Zakona o općem** upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09.) donijeti odluku o navedenom prigovora.

Međutim, tuženo tijelo je naknadno dana 1. travnja 2011. dostavilo ovom Sudu rješenje Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, klasa: UP/I-034-01/11-01/1, urbroj: 326-116-11-1 od 24. ožujka **2011.** kojim je odbijen prigovor tužitelja izjavljen protiv obavijesti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 17. prosinca 2010.

Rješenjem ovog Suda poslovni broj Us-... od 4. travnja 2011. tužitelj je pozvan da u smislu odredbe članka 32. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 53/91., 9/92., 77/92.) u roku od 15 dana izjavi ovome Sudu da li je naknadno donesenim rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga zadovoljan ili ostaje li pri tužbi i u kojem opsegu, odnosno da li tužbu proširuje i na novi upravni akt.

Dana 26. travnja 2011. ovaj Sud je zaprimio tužbu tužitelja izjavljenu protiv navedenog rješenja.

U tužbi tužitelj u bitnome navodi daje Hrvatska agencija donošenjem osporene odluke počinila kršenje Zakona čije postupanje je tužitelj detaljno prikazao u prijedlogu i prigovoru.

Naime, tužitelj ističe da je 2. prosinca 2010. obavijestio B. i Z. o svojoj odluci da daje ponudu dioničarima društva Y. d.d. za kupnju 800.910 dionica Y.-e po cijeni 2.800,00 HRK po dionici. Trgovina dionicama Y. na Z. obustavljena je nakon tužiteljeve objave na temelju odluke HANFA-e od 3. do 13. prosinca 2010. Nakon što je tužitelj 14. prosinca 2010. javno objavio svoju Opću ponudu, trgovina dionicama Y. na Z. je nastavljena. Tijekom razdoblja obustave trgovine, postojale su javne informacije o usklađenom djelovanju nekoliko mirovinskih fondova koji su javno najavljivali rast cijene dionice Y., budući da će mirovinski fondovi za Y. nuditi više cijene od cijene koju je ponudio tužitelj.

U tom razdoblju od pet dana, četiri obvezna mirovinska fonda su kupila 261.788 dionica Y., od ukupnog prometa od 262.580 dionica protrgovanih na Z., što znači 99,7% ukupnog prometa su učinila samo četiri kupca - obvezna mirovinska fonda. Nadalje, tužitelj navodi da je 15. prosinca 2010. HANF-i podnio prijedlog za pokretanje postupka nadzora u vezi s trgovinom obveznih mirovinskih fondova dionica Y., a radi ispitivanja moguće manipulacije tržištem i trgovanje na temelju povlaštenih informacija. Svojim dopisom od 17. prosinca 2010. HANFA je obavijestila tužitelja da ne prihvaća prijedlog za pokretanje postupka zbog čega je tužitelj uložio prigovor, a koji je osporenom odlukom odbijen. Međutim, tužitelj i dalje ostaje pri stavu da postoje ozbiljne naznake usklađenog djelovanja četiri obvezna mirovinska fonda u razdoblju od 14. prosinca do 20. prosinca 2010., uslijed čega je cijena dionice Y. stalno održavana na razini od 2.830,00 HRK po dionici, pri čemu takvo djelovanje upućuje na zabranjenu zlouporabu tržišta i/ili trgovanja na temelju povlaštenih informacija. Nadalje, tužitelj tvrdi da je HANFA nepravilno utvrdila činjenice i nepravilno primijenila materijalno pravo, pozivajući se pri tom na odredbu članka 465.1 466. Zakona o tržištu kapitala. Osim toga u prijedlogu i prigovoru tužitelj je izrazio zabrinutost u vezi potencijalnog trgovanja na temelju povlaštenih informacija od strane četiri obvezna mirovinska fonda, te je ukazao na činjenice koje potvrđuju tu zabrinutost. Obzirom na činjenicu da su obvezni mirovinski fondovi trgovali dionicom Y. od 14. prosinca 2010. po cijeni koja je premašivala cijenu koju je tužitelj i u znatnoj količini i prihvaćao do tada neviđenu izloženost cijenama dionice Y., može se zaključiti da su ili spekulirali na kratkoročni rast cijene dionice, što bi jasno i izravno bilo u kontradikciji sa zakonskim načelima koja reguliraju ulaganje mirovinskih fondova, ili bi bilo logično zaključiti da su mirovinski fondovi postupali na taj način zato što su imali informaciju koja nije bila dostupna ostatku javnosti. Prema mišljenju tužitelja, HANFA ni u svom dopisu niti u odluci nije uzela u obzir niti razmotrila činjenice koje je iznio tužitelj te nije uopće obrazložila svoj nalaz da nije postojalo trgovanja na temelju povlaštenih informacija od strane obveznih mirovinskih fondova. Nadalje, tužitelj smatra da HANFA nije iskoristila svoju ovlast i ispunila dužnost propisanu odredbama članka 543. Zakona o tržištu kapitala i zatražila od obveznih mirovinskih fondova da dostavi svu dokumentaciju relevantnu za nadzorni postupak u skladu odredbom članka 543. stavka 1. istog Zakona. Na kraju, tužitelj upućuje na obvezni sadržaj obrazloženja odluke, navodeći da sukladno odredbi članka 98. stavka 5. Zakona o općem upravnom postupku, obrazloženje odluke mora sadržavati između ostalog, razloge koji su bili odlučujući pri ocjeni pojedinih dokaza, razloge zbog kojih nije usvojen koji od zahtjeva stranaka, navodeći da je Agencija kršila istu odredbu budući da se u odluci ne navode jasni i valjani razlozi.

Zbog svega navedenog tužitelj predlaže da Sud tužbu uvaži i osporeno rješenje poništi.

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (dalje u tekstu: Agencija) u opširnom odgovoru na tužbu u bitnome navodi da su pri donošenju osporenog rješenja pravilno primijenjene odredbe Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 47/09.) i Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine, broj 88/08., 146/08., 74/09.) te da je u postupku koji je prethodio donošenju osporenog rješenja točno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, izveden pravilan zaključak u pogledu istog te pravilno primijenjeno materijalno pravo. Iz tog razloga, ostaje u cijelosti kod navoda iz obrazloženja osporenog rješenja te predlaže Sudu da tužbu odbije kao neosnovanu.

Tužba nije osnovana.

Ocjenjajući zakonitost osporenog rješenja u granicama zahtjeva iz tužbe, Sud nalazi da time stoji odbila prigovor, Agencija nije povrijedila zakon na štetu tužitelja.

Naime, iz podataka spisa predmeta, dostavljenih Sudu uz odgovor na tužbu, proizlazi da Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga Republike Hrvatske (dalje: Agencija) dana 15. listopada 2010. zaprimila predstavku tužitelja u kojoj zahtjeva pokretanje postupka neposrednog nadzora nad transakcijama dionica izdavatelja Y. d.d. U navedenom zahtjevu tužitelj je ustrajao da Agencija treba ispitati svaku pojedinu transakciju naloga za trgovanje mirovinskih fondova, i/ili drugih ulagatelja koji su na dan 14. prosinca 2010. trgovali dionicom Y. na Z., a koji podliježu sumnji da sadrže elemente manipulacije tržištem (zabranjeno sukladno odredbama članka 465. do 466. Zakona o tržištu) i/ili upotrebe povlaštenih

informacija (zabranjeno sukladno odredbama članka 456. Zakona o tržištu kapitala), te da ukoliko nađe da su počinjene nezakonite radnje, s tim u svezi poduzme sve zakonom propisane mjere.

Očitujući se na navedenu predstavku odnosno zahtjev tužitelja, Agencija je dana 17. prosinca 2010. temeljem odredbe članka 42. stavka 2. i 3. Zakona o općem upravnom postupku obavijestila tužitelja da ona kontinuirano prati trgovanje dionicama Y. d.d. u predmetnom slučaju, navodeći pri tome da ne postoje sumnje u postojanje manipulacije tržištem određene člankom 466. Zakona o tržištu kapitala u dosadašnjem tijeku kontinuiranog nadzora, te da ista nije utvrdila činjenice koje ukazuju na postojanje manipulacije tržištem.

Protiv navedene obavijesti tužitelj je izjavio prigovor u kojem je naveo identične prigovore koje je isticao u svom zahtjevu za pokretanje postupka nadzora navodeći pri tome razloge koji ukazuju na određene nepravilnosti prilikom stjecanja istih od strane određenih mirovinskih fondova, a na koje se je Agencija već detaljno i precizno očitovala dopisom od 17. prosinca 2010.

Agencija je osporenim rješenjem odbila prigovor tužitelja pozivajući se na odredbu članka 341. Zakona o tržištu kapitala.

Naime, sukladno odredbi članka 341. stavak 1. istog Zakona, Agencija je nadležna za nadzor nad trgovanjem na uređenom tržištu. Prema stavku 2. istog članka citiranog Zakona, Agencija za nadzor nad trgovanjem na uređenom tržištu obavlja u svrhu osiguravanja urednog i pravilnog trgovanja na istom te s ciljem da utvrdi postoje li na uređenom tržištu od strane sudionika tržišta djelovanja koja predstavljaju zlouporabu.

Pri tome Agencija je u obrazloženju osporenog rješenja konstatirala da u dosadašnjem tijeku kontinuiranog nadzora, nije utvrdila činjenice koje bi ukazivale da bi postupanje navedenih mirovinskih fondova predstavljalo manipulaciju tržištem, ili trgovanje koje bi se temeljilo na uporabi povlaštenih informacija, da stjecanje dionica izdavatelja Y. d.d. od strane ulagača na uređenom tržištu (u ovom slučaju mirovinskih fondova) po cijeni višoj od cijene zadane Općom ponudom X.-a, 2.800,00 kn po dionici upućenoj onim dioničarima društva Y. d.d. koji ne djeluju u zajednici s tužiteljem, ne predstavlja manipulacije tržišta iz članka 466. Zakona o tržištu kapitala, te da je kupnja dionica predmetnog izdavatelja na uređenom tržištu aktivnost kojim svaki od ulagača (mirovinskih fondova) nastoji ostvariti svoj unaprijed definirani, ali i dopušteni investicijski cilj - stjecanje „paketa“ dionica društva Y. d.d., pri čemu je okolnost da navedeni ulagači stječu dionice po istoj ili približno istoj cijeni uvjetovana prije svega cijenom iz tužiteljeve „privatne ponude“, a koje obrazloženje ovaj Sud u cijelosti prihvaća.

Imajući u vidu tako utvrđeno činjenično stanje, Sud nalazi da je Agencija pravilno postupila kada je odbila prigovor tužitelja izjavljen protiv obavijesti od 17. prosinca 2010. obzirom da je iz dokumentacije koja prileži spisu predmeta razvidno da je tužitelj u svom prigovoru iznosio identične razloge kojima je ukazivao na određene nepravilnosti, a koje je iznosio već u samoj predstavi odnosno zahtjevu za provođenje nadzora, na koje je razloge Agencija već precizno i detaljno odgovorila.

Stoga ovaj Sud, ne može prihvatiti osnovanim prigovore tužitelja iznesene u tužbi da je Agencija nepravilno utvrdila činjenice te nepravilno primijenila materijalno pravo, te da je u konkretnom slučaju povrijeđena odredba članka 98. stavka 5. Zakona o općem upravnom postupku. Naime, iz obrazloženja je razvidno da je Agencija kod donošenja odluke povodom prigovora tužitelja imalo u vidu sve pravno relevantne činjenice, da je za svoju odluku dala valjane i argumentirane razloge da se u predmetnom slučaju ne radi o manipulaciji tržištem i trgovanju temeljem povlaštene informacije kako to smatra tužitelj. Vezano za navod tužitelja o manipulaciji tržištem od strane obveznih mirovinskih fondova, valja napomenuti da ne postoji bilo kakva zakonska osnova koja bi branila obveznim mirovinskim fondovima da stječu dionice izdavatelja Y. d.d., naravno, pod uvjetom da pri takvom stjecanju nije došlo do zloupotrebe tržišta kao i da pri tome nisu prekršeni propisi o ograničenju ulaganja imovine fonda u dionice izdane od dioničkih društava registriranih u Republici Hrvatskoj.

Također, prigovor tužitelja da Agencija nije iskoristila svoju ovlast i ispunila svoju dužnost

propisanu odredbom članka 543. Zakona o tržištu kapitala, te daje tako počinjena još jedna povreda postupovnih odredbi, ne dovodi u sumnju zakonitost osporenog rješenja. Ovo stoga što provođenje bilo kakvog oblika nadzora nad sudionicima tržišta kapitala ne smije biti svrha sama po sebi, a kako bi se zadovoljila puka zakonska forma, već bi isti primamo za cilj morao imati utvrđenje da li se subjekti nadzora u svojem poslovanju pridržavaju propisanog zakonskog okvira. Također, Agencija je nadzorno tijelo, koje je odgovorno za očuvanje stabilnosti financijskog sustava, transakcije dionica izdavatelja Y. d.d. na Z. d.d., nadzora u okviru kontinuiranog nadzora trgovanjem dionica predmetnog izdavatelja, a na temelju odredbe članka 542. stavka 1. točke 2. Zakona o tržištu kapitala.

Osim toga, valja napomenuti da je Zakonom o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga, a kojeg je Hrvatski sabor donio na sjednici 17. studenoga 2005., temeljem odredbe članka 13. istog Zakona, propisalo da su temeljni ciljevi Agencije promicanje i očuvanje stabilnosti financijskog sustava i nadzor zakonitosti poslovanja subjekata nadzora. Osim toga, odredbom članka 14. stavka 1. istog Zakona propisano je da će se Agencija u ostvarivanju svojih ciljeva iz članka 13. ovog Zakona rukovoditi načelima transparentnosti, izgradnje povjerenja među sudionicima financijskog tržišta i izvješćivanja potrošača.

Imajući u vidu, sadržaj navedenih odredbi o ciljevima i načelima kojih se je Agencija dužna pridržavati, te navedeni postupak koji je prethodio donošenju osporenog rješenja, Sud nalazi tužiteljeve navode neutemeljenim, te pravno nerelevantnim. Stoga nije našao osnove osporeno rješenje ocijeniti nezakonitim.

Trebalo je stoga, temeljem odredbe članka 42. stavak 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 53/91., 9/92. i 77/92.), a u svezi ovlaštenja iz članka 90. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj 20/10., 143/12. i 152/14.), tužbu odbiti kao neosnovanu.

U Zagrebu 31. ožujka 2015.

Zapisničarka
M. Z., v.r.

Predsjednica vijeća
M. K., v.r.

Za točnost otppravka-ovlašteni službenik

T. N.